

OUCH!

Mėnesinis informacinio saugumo naujienlaiškis Tau

Kaip pakeisti savo mobiliųjų prietaisą nauju?

Apžvalga

Tokie mobilieji prietaisai kaip išmanieji telefonai, laikrodžiai ir planšetiniai kompiuteriai yra tobulinami ir atnaujinami neįtikėtinai greitai. Todėl kai kurie žmonės savo mobiliuosius prietaisus keičia vos ne kasmet. Deja, dauguma žmonių dažnai neįsivaizduoja, kiek juose lieka asmeninės informacijos. Toliau aptarsime kokia informacija gali likti jūsų mobiliajame prietaise ir kaip turėtumėte ją saugiai ištrinti prieš pakeisdami įrenginį nauju.

Jūsų informacija

Mobiliuosiuose prietaisuose saugoma žymiai daugiau konfidencialių duomenų, nei dauguma žmonių įsivaizduoja – kartais net daugiau nei kompiuteryje. Įprastai ši informacija apima:

- jūsų gyvenamąją vietą ir vietas, kuriose lankotės;
- kiekvieno asmens, esančio jūsų adresų knygutėje, kontaktinius duomenis, įskaitant jūsų šeimos narių, draugų ir bendradarbių informaciją;
- skambučių istoriją, įskaitant įeinančius, išeinančius ir praleistus skambučius bei balso pašto pranešimus;
- susirašinėjimo trumposiomis žinutėmis ar internetu informaciją koduojamuose pokalbių kanaluose, žaidimuose ir socialiniuose tinklalapiuose;
- tinklalapių naršymo istoriją, paieškos istoriją, slapukus ir podėlyje laikomų puslapių informaciją;
- asmenines nuotraukas, vaizdo ir garso įrašus;
- išsaugotus slaptažodžius ir prieigas prie paskyrų, pavyzdžiui, internetinės bankininkystės, socialinių tinklalapių ar el. pašto;
- informaciją apie jūsų sveikatą, amžių, širdies ritmą, sporto įpročius ar kraujo spaudimą.

Duomenų ištrynimasis iš prietaiso

Nepriklausomai nuo to, ką esate nusprendę daryti su nebereikalingu mobiliuoju prietaisu (paaukoti, pakeisti nauju, atiduoti kitam šeimos nariui, perparduoti ar išmesti), turite įsitikinti, kad pirmiausiai iš jo bus ištrinta visa konfidenciali informacija. Nepakanka paprasčiausiai ištrinti konkrečių duomenų – reikia saugiai ištrinti visus prietaise esančius duomenis. Paprasčiausias būdas tai padaryti yra atkurti gamyklinius prietaiso nustatymus. Kiekvieno prietaiso gamykliniai nustatymai yra atkuriami skirtingai. Žemiau nurodėme, kaip galite atkurti dviejų populiariausių prietaisų gamyklinius nustatymus. Prieš atkuriant gamyklinius nustatymus dar

saugiau būtų įsitikinti, kad prietaise yra įjungtas duomenų užšifravimas. Daugumoje naujausių mobiliųjų prietaisų lengviausias būdas tai padaryti yra paprasčiausiai įjungti ekrano užraktą (kurį, tikėkimės, jau esate įjungę). Galiausiai, itin rekomenduojame prieš atkuriant gamyklinius prietaiso nustatymus, pasidaryti atsarginę duomenų kopiją.

- „Apple iOS“ prietaisuose: Nustatymai | Bendra | Atkūrimas | Ištrinti visą turinį ir nustatymus
- „Android“ prietaisuose: Nustatymai | Privatumas | Gamyklinių duomenų atkūrimas

SIM ir išorinės atminties kortelės

Be prietaise saugomų duomenų, jums taip pat reikės apsvarstyti, ką daryti su SIM kortele. SIM kortelė telefone yra naudojama siekiant užmegzti telefono ar duomenų ryšį. Prietaise atstačius gamyklinius nustatymus, SIM kortelėje išlieka informaciją apie jūsų paskyrą, kuri yra susieta su vartotoju. Jei norite pakeisti prietaisą nauju ir pasilikti esamą telefono numerį, pasišnekėkite su telefono paslaugų teikėju apie SIM kortelės duomenų perkėlimą. Jei to atlikti neįmanoma, tuomet senąją SIM kortelę pasilikite ir ją fiziškai sunaikinkite, kad niekas negalėtų jos pakartotinai panaudoti jums apsimesdamas ir taip įgydamas prieigą prie jūsų informacijos ir paskyrų. Galiausiai, kai kuriuose „Android“ mobiliuosiuose prietaisuose naudojama atskira papildomos atminties SD kortelė. Prieš pakeisdami mobiliųjų prietaisą nauju, nepamirškite iš jo šias išorines atminties korteles išimti. Dažnai šios kortelės naujuose mobiliuosiuose prietaisuose gali būti naudojamos pakartotinai arba gali būti naudojamos kaip bendra kompiuterio atmintis, kortelę prie kompiuterio prijungiant USB adapteriu. Jei pakartotinai panaudoti SD kortelės neįmanoma, tuomet rekomenduojame ją fiziškai sunaikinti kaip ir senąją SIM kortelę.

Jei nesate tikri dėl kurių nors aukščiau aprašytų veiksmų arba jei jūsų prietaiso gamyklinių parametrų atstatymo būdas skiriasi, tuomet nusineškite savo mobiliųjų prietaisą į parduotuvę, kurioje jį nusipirkote ir pasikonsultuokite su kvalifikuotu technikos specialistu. Galiausiai, jei nusprendėte savo mobiliųjų prietaisą išmesti, tuomet siūlome apsvarstyti galimybę jį paaukoti. Juk yra daugybė puikių labdaros organizacijų, priimančių naudotus mobiliuosius telefonus, o dauguma mobiliųjų prietaisų paslaugų teikėjų savo parduotuvėse turi nebenaudojamų prietaisų surinkimo dėžes.

Kviestinis redaktorius

Christopher Crowley (@CCrowMontance) yra nepriklausomas konsultantas, Vašingtone konsultuojantis saugumo operacijų klausimais. Retkarčiais jis skelbia įrašus „Twitter“ svetainėje ir rašo tinklaraščius. Verta prisiminti, kad netrukus bus išleista jo knyga apie saugos operacijų centrus. Taip pat „SANS“ institute jis dirba vyr. dėstytoju.

Šaltiniai

„SANS“ kursas: Įsibrovimo į mobiliuosius prietaisus bandymai:

<https://sans.org/sec575>

„SANS“ kursas: Išmaniųjų telefonų ekspertizės kursas pažengusiems:

<https://sans.org/for585>

Federalinės prekybos komisijos patarimai, kaip saugiai išmesti mobiliųjų prietaisą:

<https://www.consumer.ftc.gov/articles/0200-disposing-your-mobile-device>

OUCH! Yra leidžiamas SANS Security Awareness instituto ir platinamas pagal [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licensiją](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Jums leidžiama naudoti ir platinti šį naujienlaiškį su sąlyga, kad niekas nebus keičiama. Norėdami gauti daugiau informacijos susisiekite su mumis www.sans.org/security-awareness/ouch-newsletter. Redaktoriai: Walt Scrivens, Phil Hoffman, Alan Waggoner, Cheryl Conley | Lietuvišką vertimą finansavo „Perlo“ įmonių grupė.